

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega in petnajstega v mesecu. Naročnina za vse leto 16 lir, za četrt leta 4 lire, za pol leta 8 lir. Za inozemstvo je dodati poštino. Oglasi po ceniku.

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne in samoupravne nameščenice in upokojeince

Vnovično zvišanje prejemkov

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je, smatrajoč za potrebno, da se izvede revizija prejemkov bivšega jugoslovanskega osebja po naredbah z dne 5. julija 1941-XIX, št. 60, in z dne 25. januarja 1942-XX, št. 9, na podlagi zadevnih predpisov finančnega ministrstva izdal naredbo o začasni vojni dokladi z dne 26. maja t. l., št. 100.

S to naredbo je odredeno, da se po viški, dovoljeni z obema spredaj navedenima naredbama, priznani aktivno službujočim uradnikom in uslužbencem bivše jugoslovanske države, bivše dravske banovine in drugih javnih oblastev ter poldržavnih ustanov nadomeste z **začasno vojno doklado** v naslednji višini:

a) 30 % od 1. julija 1941-XIX do 30. novembra 1941-XX,

b) 43 % od 1. decembra 1941-XX do 31. decembra 1942-XXI.

Ta začasna vojna doklada se odmerja na podlagi mesečnih kosmatih prejemkov, kakršni so bili na dan 30. junija 1941 in ki jih sestavlja plača, položajna doklada, osebne in rodbinske draginjske doklade ali podobne doklade. V 43% dokladi od 1. decembra 1941 je od tega dne dalje že všteta tudi prejšnja 30% doklada.

Vse druge morebitne doklade, ki so jih dne 30. junija 1941-XIX prejeli uslužbenci, kakor so funkcijska doklada, stanovanjska doklada, doklada za obleko itd., ostanejo neizpremenjene po višini z dne 30. junija pr. l.

Začasna vojna doklada po tej naredbi velja tudi za doklade, ki jih dobiva duhovništvo iz proračuna Visokega komisarijata, kolikor ustrezajo spredaj navedenim vpoštevni dokladam civilnega službujočega osebja iz 1. odst. čl. 2 naredbe.

Začasna vojna doklada se ne upošteva za odmero pokojnine in se od nje odbijajo državni odtegljaji od za pokojnino ne upoštevanih prejemkov.

Nakazovalni uradi morajo poslati do konca julija Visokemu komisarijatu pregleden seznam pripadajočega osebja in izračunane mesečne prejemke na dan 30. junija, 1. julija in 1. decembra pr. l.

Določbe o zvišanju prejemkov po tej naredbi se smejo uporabiti po sklepu pristojnih organov tudi za osebje občin ter javnopravnih ustanov in zavodov, če prejemki niso urejeni s kolektivno pogodbo. Vendar pa to osebje ne sme dobiti višjih priboljškov, kakor so določeni s to naredbo. Nasprotujoče določbe službenih pragmatik se razveljavijo.

Naredba o začasni vojni dokladi je stopila v veljavo na dan 30. maja, ko je bila objavljena v Službenem listu, 43. kos.

Javni nameščenci v aktivni službi v Ljubljanski pokrajini, ki so deležni teh izboljšanj, so naredbo, s katero so jim bili vnovič zvišani prejemki, sprejeli z velikim veseljem. Kralj. vladi in Visokemu komisariju je vse prizadeto aktivno službeče uslužbenstvo iskreno hvaležno za priznanje teh poviškov.

oz. kilometrina, če je višja od teh zneskov. Dan se računa od 6. do 19. ure, noč pa od 19. do 6. ure. Zvaničnikom in služiteljem ne pripada povračilo za prenos prtljage.

Ta uredba, s katero so se prejšnje postavke dnevnic dovoznin in drugih pristojbin zvišale, je stopila v veljavo dne 16. maja, ko je bila objavljena v Službenem listu, 39. kos.

Disciplinska sodišča za javne nameščenice

Visoki komisar je, smatrajoč za potrebno, da se vzporedno predpisi, ki so v bivši Jugoslaviji urejali disciplinska sodišča javnih nameščenic in uslužbencev v javni službi, in ker so nekatera doslej v stvari pristojna sodišča zaradi zloma jugoslovanske države prenehala, izdal naredbo z dne 2. junija t. l., št. 109, ki na novo ureja to vprašanje. — Objavljena je ta naredba v Službenem listu z dne 10. junija 1942, 46. kos.

Z navedeno naredbo Visokega komisarija se je odredilo, da je disciplinsko sodišče I. stopnje, ustanovljeno po zakonu o notranji upravi, ki zdaj služi pri Visokem komisariatu za Ljubljansko pokrajino, poslej pristojno soditi v disciplinskih stvareh tudi osebje, ki je bilo prej podrejeno bivšemu jugoslovanskemu ministrstvu za socialno politiko in ljudsko zdravje, dalje vsem učiteljskemu osebju srednjih in tem enakih strokovnih ali obrtnih šol ter osebju meščanskih šol, ki so podrejene Visokemu komisariatu ali ustanovam, ki jih kakor koli nadzira Visoki komisariat.

Za poštno - telegrafsko - telefonsko osebje se ustanovi pri poštinem ravnateljstvu v Ljubljani disciplinsko sodišče I. stopnje za p. t. t. osebje, slično kakor je to določeno v zakonu o notra-

nji upravi. Pristojno je v disciplinskih stvareh za vse osebje, ki je bilo prej podrejeno bivšemu jugoslovanskemu ministrstvu za pošto, telegraf in telefon.

Pri finančni direkciji v Ljubljani se ustanovi disciplinsko sodišče I. stopnje za finančno upravo po enakih načelih in po predpisih zakona o notranji upravi. To sodišče sodi v disciplinskih stvareh vse osebje, ki je bilo podrejeno prejšnjemu jugoslovanskemu finančnemu ministrstvu, osebje državnih monopolov in poštne hranilnice.

Za vse osebje, ki je bilo podrejeno bivšim jugoslovanskim ministrstvom in glede katerega so odpadli osrednji sodni organi, se pri Visokem komisariatu v Ljubljani ustanovi **višje disciplinsko sodišče**. Pristojno je v disciplinskih stvareh tudi za osebje podeželskih občin.

Višje disciplinsko sodišče je sestavljeno kolegično iz petih sodnikov, od katerih morata biti vsaj 2 iz upravne stroke, ki ji pripada obdolženec. Sodne organe imenuje Visoki komisar.

Glede postopka pred disciplinskimi sodišči se ni nič spremenilo. Visoki komisar si lahko kadar koli pridrži sam disciplinsko postopanje in izda dokončno odločitev.

Ta naredba je stopila v veljavo z dnem 10. junija t. l.

Zvišanje potnih pristojbin

O naredbi Visokega komisarija z dne 8. maja t. l., št. 90, s katero so se spremenila določila uredbe bivše jugoslovanske vlade o povračilu potnih in selitvenih stroškov civilnih državnih uslužbencev z dne 12. XII. 1931, smo poročali že zadnjič in navedli zvišanje dnevnic in drugih pristojbin. Danes v kratkem podamo poglobljena določila naredbe Visokega komisarija, s katero so se vse te pristojbine zvišale.

Odslej pripadajo za čas službenega potovanja sledeče dnevnice: uradnikom II-1 in II-2 položajne skupine po 92 L. na dan. Uradnikom III-1 in III-2 po 83 L., uradnikom IV-1 in IV-2 po 74 L., uradnikom V in VI po 66 L., uradnikom VII in VIII po 60 L., uradnikom IX. skupine in pripravnikom s fakultetsko izobrazbo po 53 L., uradnikom X. skupine in pripravnikom s popolno srednjo šolo po 47 L., uradniškim pripravnikom z nepopolno srednjo šolo in zvaničnikom po 40 L., služiteljem pa po 34 L.

Dnevnica se po 15 dneh, prebitih v istem kraju, zniža za četrtino, po 30 dneh pa za polovico. Kdor pa opravlja terensko delo izven službenega kraja, se mu po 10 dneh dela na terenu zniža dnevnic za tretjino ne glede na to, koliko časa traja terensko delo in potovanje iz enega kraja v drugega. Katero delo je šteti za terensko, določi Visoki komisar, ki sme ob izrednih življenjskih in službenih razmerah dovoliti tudi popolno dnevnicu ne glede na čas, prebit v istem kraju. Iz istih razlogov more to dnevnicu tudi zvišati za četrtino.

Če uslužbenec brez službene potrebe med delovnim časom odide iz kraja poslovanja, izgubi za ta dan dnevnicu. Če med službenim potovanjem uslužbenec tako zbolí, da ne more opravljati službe, mu pripada ustrežna dnevnicu,

dokler je bolan, razen časa, ki ga prebije zaradi zdravljenja v javni bolnici. Bolezen dokaže s potrdilom državnega ali, če tega ni, samoupravnega zdravnikarja.

Kjer ni železniškega ali ladijskega prometa, pripada potujočemu povračilo za prevoz od kilometra. Ta kilometrina znaša za vse uradnike in uradn. pripravnike za VIII. in IX. skupino po 2 L., za uradn. pripravnike X. skupine, zvaničnike in služitelje pa po 1,50 L. od kilometra.

Če dva ali več uslužbencev moreta uporabljati skupno prevozno sredstvo, se jima kilometrina zmanjša za 0,50 L. Razdalja se določi s potrdilom tehničnih oddelkov, razdelkov in ministrstva za gradbe ter državnih zadevnih pripomočkov. Za ulomek pod kilometrom se plača cela kilometrina.

Vse razdalje po istem računu se seštejejo. Če more uslužbenec uporabiti državna ali samoupravna prevozna sredstva, mu gre znesek, ki se plača za tak prevoz, če je nižji od kilometrine. Sicer mu pripada slednja. Pri terenskih delih ne pripada kilometrina za kretanje po terenu, ampak samo za odhod do središča terenskih del in nazaj. Če se to središče spremeni zaradi nadaljevanja del, gre uslužbencu kilometrina do novega središča, če je to oddaljeno več kot 3 km.

Ob potovanju z železnico in z ladjo ali z državnimi in samoupravnimi vozili, ki imajo stalno postajo, pripada za prenos prtljage do postaje in nazaj podnevi po 7 L., ponoči pa po 10 L. Pogoj je, da traja potovanje preko 48 ur in da ni postaja v neposredni bližini.

Če je postaja izven službenega kraja, pripada namesto donosnine pravica do prevoznine z vozom po določeni tarifi. Kjer tarife ni, a je vozovni promet, pripada podnevi 6 L., ponoči pa 13 L.

Društvo železničarjev Ljubljanske pokrajine ustanovljeno

Visoki komisar je na podlagi svoje naredbe o preureditvi železničarskih združb v naši pokrajini in smatrajoč za umestno, da se delavnost nekaterih izmed njih združi v enem samem društvu, po zaslišanju prizadetih združb in svojega odposlanca, postavljene za njih nadzorstvo, izdal naredbo z dne 2. maja t. l., št. 116.

S to naredbo se je sedem železničarskih združb spojilo v eno samo društvo, imenovano »Associazione dei ferrovieri della provincia di Lubiana — Društvo železničarjev Ljubljanske pokrajine«. Organizacije, ki so se spojile v pravkar navedeno društvo, so: Društvo železničarjev Ljubljanske pokrajine, Društvo železniških uradnikov Lj. pokr., Društvo železniških strojevodij Lj. pokr., Društvo železniških vozovnih preglednikov Lj. pokr., Vzajemno podporno in prosvetno društvo železniških kurjačev Lj. pokr., Društvo železniškega vlakospremnega, premikalnega in kretniškega osebja Lj. pokr. in pa Društvo železniških upokojeincev Lj. pokr.

Premoženje vseh teh društev, ki so se spojila, se prenese na novo Društvo železničarjev Ljubljanske pokrajine, ostane pa pridržano svojemu prvotnemu namenu. Pri

prvi uporabi te naredbe ostanejo v veljavi prispevki, ki so jih doslej obstoječa društva določila za tekoče leto.

Društvo železničarjev Lj. pokr. načeljuje predsednik, ki ga imenuje Visoki komisar. Ima pooblastila, ki mu jih dajejo pravila dosedanjih društev. Pri delu mu pomagajo drugi organi, ki jih določajo pravila bivših društev, s katerimi je tem društvenim organom odredeno delovno področje.

Pravila društva, ki jih bo sklenil začasni predsedstveni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki spojenih društev, je dolžan predložiti v odobritev Visokemu komisariju, na kar se bodo objavila v Službenem listu.

Pri prvi uporabi določb te naredbe, ki je stopila v veljavo na dan 17. junija, poslujejo predsednik in začasni predsedstveni odbor ob podpori zaupnika, ki ga je imenoval Visoki komisar. Zaupnik ima pravico, da predlaga, prekliče ali spreminja ukrepe, ki mu jih je treba zaradi tega predlagati v odobritev.

Za predsednika Društva železničarjev Ljubljanske pokrajine je Visoki komisar imenoval g. ing. Janeza Lebna, za zaupnika pa fašista ing. Gvidona Sartija.

Važne naredbe

Doklade za poročene delojemnike. Visoki komisar je izdal naredbo, s katero se priznavajo doklade poročenim delavcem, zaposlenim pri javnih gradbenih delih, pa naj jih izvršujejo zasebni podjetniki ali pa državne oz. samoupravne ustanove v lastni režiji, če delajo izven občine njih bivališča in stanujejo v delovnem kraju. Njihovi delodajalci jim morajo od 1. junija t. l. dalje plačevati za vsak delovni dan odškodnino po 2,45 L. Za odpustitev ali izstop se mora delo odpovedati tri dni vnaprej. Če delojemnik delo zapusti, mu sme delodajalec odtegniti znesek, ki ustreza opuščenim odpovedi. Te določbe ne veljajo za pomožne delavce državnih železnic.

Poostreitev kazni za zločine proti racianranju, Rimski uradni list je objavil zakon-

ski dekret, s katerim se za čas vojne hudo zvišajo kazni, določene v italijanskem kazenskem zakonu za zločine proti državnim interesom. Zelo strogo so med drugim zvišane kazni tudi za kršilce predpisov o prometu z živili in z racioniranim blagom. Ponarejanje živilskih in drugih blagovnih izkaznic, trgovanje s takimi izkazni kakor tudi utaja racioniranega blaga se kaznujejo z jecho do 25 let. Zlasti so visoke kazni za ponarejanje takih izkaznic, za nagomilavanje in za skrivanje zaloga in za zlorabo uradne oblasti uslužbencev, udeleženi pri takih zločinih. Najtežje primere bodo sodila poslej posebna sodišča.

Omejitev porabe papirja. Ponavljamo, kar smo že poročali, da je bila z naredbo Visokega komisariata določena omejitev

porabe papirja v prodajalnah na drobno. Prepovedano je tam zavijati v kakršen koli papir vsakršne oblačilne predmete, usnje in usnjene izdelke, hišne in galanterijske predmete (razen steklenih in keramičnih), dele strojev, orodje, železino (izvzemši žebelj in podobno drobnjavo), papirniške in pisarniške izdelke, knjige, časopise in tiskovine ter živila v posodah, steklenicah, zavojih

ali hermetično zaprtih ovojih sploh. Vsa druga živila se smejo omotati samo z enim samim listom papirja. Tudi se ne smejo zavijati predmeti, ki so že prirejani v škatlah, pušicah, posodah in podobno, kakor se ne smejo uporabljati škatle in pušice iz papirja in lepenke za shranjevanje predmetov, ki so že hermetično zaprti v posodah.

samo glavna pošta. Na mednarodnih poštnih nakaznicah niso dopustna pismena sporočila.

Obvestilo Rdečega križa. Rdeči križ, oddelek za vojne ujetnike, je objavil: paketi s hrano za vojne ujetnike in internirance v Campo concentratione No. 89 se sprejemajo ob četrtkih od 8.—12. in od 14.—18. ure, ter ob petkih od 8.—13. ure v skladišču tvrde E. Tanko v Kapiteljski ulici 3 v Ljubljani. Največja dopustna teža za pakete je 5 kg. Na paketu naj bo napisan točen naslov prejemnika in vsebina paketov.

Nedeljsko obratovanje trafik. Ljubljansko mestno poglavarstvo je odredilo, da ostane vrstni red obratovanja trafik ob nedeljah in praznikih, ki je bil določen lani, še naprej v veljavi. Z naredbo Visokega komisariata od 25. aprila t. l. je bila prepovedana edinole prodaja monopolskih predmetov ob nedeljah, ne pa ob praznikih. Ob nedeljah in ob praznikih se pa smejo prodajati časopisi in drugo blago.

Zdravstvo

Kačji pik (ugriz) imenujemo rano, ki jo povzroči kača z ugrizom (pri nas največje gad). Kačji strup postane nevaren človeku in živali s tem, da poškoduje posebno dihalno osredje; dihanje postane pri ugrizeni osebi površno in pospešeno, utrip je mal, nepravilen in v čestih primerih nastane hitro smrt. Ugriz klopotace ima za posledico smrt v nekoliko minutah. Pri ugrizu je treba gledati predvsem na to, da se strup ne razširi po telesu; radi tega obstoji prva pomoč v tem, da se, ako gre za okončino, ista tesno obveže nad rano; ta se pa izžge z razbeljenim železom, izreže ali pa temeljito razširi z nožem in rana poliva z amoniakom, solitrno kislino, jodovo tinkturo. Ugrizenemu dajemo dražljiva zdravila.

Izborne kakovosti borovnic. Ruski zdravnik dr. Smirnov priporoča borovnice kot izborno sredstvo proti sklepnemu revmatizmu. Skoz več tednov, najmanj pa skoz tri mesece, moraš vzeti vsak dan petkrat do šestkrat po eno polno jedilno žlico skuhanih borovnic. Dalje priporoča dr. Buchner borovnice pri motenjih živčevja, prav posebno še za one ljudi, na katere vsaka vremenska sprememba neugodno vpliva; vzeti moramo borovnice večkrat na dan v manjših množinah in uživamo borovnično čežano tudi še kot prikuho namesto solate.

Kako se ubranimo nadležnih komarjev in njih pikov. Vsakdo ve, kako neprijeten je pik raznih komarjev in obadov, ki se prav posebno razmnožujejo v močvirnih ali poplavljenih predelih. Proti tej nadlogi priporočajo razna sredstva, med drugimi n. pr. petrolej, ki pa ni primeren, ker ga mnogi ljudje ne prenesejo. Boljša je močno razredčena karbolna voda ali karbolvazelin. Prav dolgo nas obrani komarjev umivanje s prečiščenim lesnim kisom, ki razredčen zdravi koži ne more škodovati. Priporočajo tudi tinkturo Pyrethrum roseum t. j. divje rastoča rastlina iz perzijskih in kavkaških gora, katere cvetje uporabljajo za izdelovanje perzijskega praška proti mrčesu. Tinktura deluje že v 10kratnem razredčenju. Na enak način se da uporabiti alkoholični ekstrakt iz dalmatinskega praška (zaherlin).

Za obrambo proti komarjem in mušicam v stanovanju je treba preko dneva skrbeti za močan prepih. Ko potem v mraku zapremo okna, pride še marsikak komar iz skrivališča in sede na okno, kjer ga lahko ubijemo. V temi potem okno spet odpremo.

Kri sesajo le samice, ki spustijo v ranico kapljico strupa, da se ne strdi kri pri sesanju. Posledica je silno srbenje; praskanje pomaga le trenutno in je nevarno zaradi možnosti okuženja rane. Težave si pa olajšamo, če s prstom natremo v ranico nekaj vlažne kuhinjske soli. Enako deluje košček vlažnega (oslinjenega) sladkorja. Za uničenje strupa služijo predvsem alkalije (lužine), najbolj znana je uporaba salmijaka, ki res pomaga, če ga kmalu uporabimo. Dober je tudi košček mila (zlasti kreolin ali lizolno milo), ki uniči strup in uteši bolečino.

Izkoriščanje hrane v telesu ni popolno t. j. 100% in in zapuša hrana telo deloma neprebavljena. Ugotovljeno je, da pretvarja človeški organizem le 33 % hrane v delovno energijo (n. pr. gibanje, delo, toploto). Pri vsem tem je to izkoriščanje hrane v splošnem še vedno mnogo boljše, kot jo izkoriščajo umotvorni tehnike. Parni stroj n. pr. izkorišča svoj pogonski material le do 10 %, bencinski motor do 20 % itd. Najpopolnejši pa je električni stroj, ki se izkorišča do 90 %.

Rumenica novorojenčkov. Ta rumenica nastane tako, da priteka po rojstvu več krvi v jetra, s čimer se tvori tudi več žolča. Ker je žolča že itak dosti, preide preobilica na novo tvornjenega žolča v kri in povzroči porumenitev kože. Bolj ali manj močna porumenitev pa postane vidna šele tedaj, če prične v začetku s krvjo napolnjena koža po prvih nekaj dneh bledeti; pri nekaterih otrocih se ta porumenitev komaj pozna. Rumenica splošnemu počutenju vobče ni škodljiva in traja redkokdaj dalje kot en teden. Če pa dalje traja ali če nastopijo kakšni bolezenski znaki, moramo takoj poklicati zdravnika; kajti možno je, da je to nekaj drugega, kar more povzročiti morda tudi smrt.

Vestnik

Cenjenim naročnikom! Z današnjo številko stopamo v tretje četrtletje. Priložili smo listu položnice, s katerimi naj p. n. naročniki poravnajo naročnino. Kdor je že plačal naročnino, naj položnico shrani ali da znanicu. Kdor ima kaj zaostanka, naj ga poravnava; če ne more vsega naenkrat, pa vsaj deloma. Zaradi nebržnosti mnogih naročnikov je vsota zaostankov, ki nam jih dolgujejo, dosegla tako višino, da je ogroženo nadaljnje izhajanje lista. Na zadnji poziv se je odzvalo komaj troje naročnikov, ki so plačali zaostalo naročnino. Če se naši p. n. naročniki ne zavedo, da list, ki nima drugih dohodkov niti premoženja, ne more izhajati brez točnega plačevanja itak malenkostne naročnine, bo treba misliti na prenehanje lista. Prosimo vse prijatelje našega glasila, naj to upoštevajo in se po tem ravnaajo. — Uprava.

Obogatitev vseučiliške knjižnice. Že lani je ljubljanska vseučiliška knjižnica prejela od vlade dragocen dar v obliki velike zbirke znanstvenih knjig. Tudi letos je vlada poklonila naši vseučiliški knjižnici preko 2000 znanstvenih del v 26 velikih zabojih. Letošnji knjižni dar predstavlja vrednost preko 200.000 L. Hkrati je dospelo tudi 25 železnih omar za rokopise in železne police za vse III. nadstropje nove vseučiliške knjižnice.

Dohodki od državnih monopolov. Dotok državnih monopolov je v julijem proračunu, ki se začne izvajati s 1. julijem, predviden s 5334 milijoni lir. Po zadnjem državnem proračunu za leto 1941/42. je bil ta donos predviden s 4350 milijoni. Zvišanje dohodkov je predvideno predvsem od tobačnega monopola. V Italiji obstoji monopol na tobak, cigaretni papir, vžigalice, sol in kinin.

Nov grob. V Dol. Logatcu je umrl upok. železniški uradnik **Franc Glažar**. Pokojni naš naročnik je bil eden redkih starih resničnih prijateljev našega glasila, ki se je vselej živo zanimal zanj, redno plačeval naročnino in list celo naročil za svojega starega, zdaj že blagopokojnega očeta. Naj bo temu vzglednemu naročniku in vrlemu možu ohranjen lep spomin!

Preureditev davka na dediščine v Italiji. Z zakonskim odlokom so bili spremenjeni predpisi glede davka na dediščine tako, da se poleg dosedanjega splošnega davka uvede progresivni davek na vrednost zapuščin, ki znašajo nad 50.000 L. Ta davek znaša pri zapuščinah od 50.000 do 100.000 L. 1 % in se odstopno dviga tako, da pri zapuščinah nad 10 milijonov L. doseže 10 %. Če dedujejo vsaj trije živeči otroci, se ta davek ne plača. Če je pa otrok manj, se začne pobirati ta davek šele od zapuščin preko 350.000 L. Od zapuščin padlih vojakov se davek ne plača.

Priporočamo vljudnost! V dnevnikih smo ponovno brali, da so v raznih tujih državah visoki vladni zastopniki z javnimi pozivi priporočali vsemu prebivalstvu, zlasti pa vsem, ki so po svoji službi ali delu v stiku z javnostjo, naj v teh težkih vojnih časih skušajo opravljati svoj posel s kar mogoče največjo mirnostjo, dostojnostjo in postrežljivostjo. Vsi — pa naj bodo to zasebni ali javni uslužbenci — naj upoštevajo umljivo živčnost in pomnoženo razburljivost soljudi, nerodnost, nepoučenost in njihovo nevednost in naj skušajo svoje delo opravljati tako, da bodo vsaki upravičeni in utemeljeni zahtevi po možnosti ne le ustregli, temveč to storili tudi na prijazen in postrežljiv način. Torej ne gre le za to, da vsakdo nasproti svojemu bližniku vestno izpolnjuje dolžnosti, ki mu jih nalagajo stan, poklic ali služba, temveč da je nasproti sodržavljanom kar se da ljubeznen in vljuden. V hudih časih in v izjemnih razmerah naj zlasti javni uslužbenci tekmujejo med seboj v uslužnosti nasproti strankam, ki prihajajo v njihov urad. Dobra beseda najde dober sprejem, z obojestransko strp-

nostjo in vljudnostjo se more izgladiti marsikatera ostrina, z dostojnim in prijaznim vedenjem pa omiliti premnogo strogost. Zato veljaj vsem: bodimo vljudni!

Uvedba mednarodne poštne nakaznice. S 1. julijem se v ljubljanski pokrajini uvede služba za mednarodnimi poštnimi nakaznicami. Podrobnejša navodila dajejo poštni uradi. V Ljubljani bo to službo opravljala

Socialna politika

Plodonosno delo notranje kolonizacije. Po poročilih iz Rima je bilo v prvih petih mesecih tega leta z državno podporo sezidanih 878 novih hišic za naseljenje, kar je stalo nad 64 milijonov L. V teh hišah je prostora za 964 družin. Mimo tega so se z državno podporo mnoge družinske hiše razširile ali popravile in izboljšale. Za povečanje 112 družinskih hiš je bilo izdanih za preko 6,6 milijona L. podpor, za izboljšanje 427 hiš je pa prispevala država nad 26 milijonov L. V teh poslopih bo imelo zdrava in cenene stanovanja 465 družin.

Družinske doklade v Italiji. Po uradnih statistikah so v vsej Kraljevini Italiji znašali lani prispevki za družinske doklade 3215'02 milijona L., leto prej pa komaj 1672'84 milijona L. V letu 1941. se je izplačalo za 3515'66 milijona L. družinskih doklad, v letu 1940. pa samo 1735'06 milijona. Lani so prispevali za te doklade industrija 2674'64, kmetijstvo 176'96, trgovina in prosti poklici 230'—, denarni in zavarovalni zavodi 133'52 milijonov L. V posameznih pridobitnih skupinah se je pa v letu 1941. izplačalo družin. doklad: industrija 2688'96, kmetijstvo 423'—, trgovina 251'09, denarni zavarovalni zavodi 146'05, svobodni poklici 57 milijonov L. Lani so bile družinske do-

klade zvišane. Ker pa to povišanje ni veljalo že od začetka leta, bo vsota letos izplačanih družinskih doklad dosegla približno 5 milijonov L.

Prevedba invalidov. Prošnje invalidov za prevedbo po bivši invalidski uredbi iz leta 1939. sta invalidski sodišči I. stopnje v Ljubljani in Novem mestu že pregledali in so docela pripravljene za rešitev. Rešeni pa še niso spisi invalidov, ki jih bo morala komisija še pregledati. Ker predlog, naj bi se odločbe prvostopnih invalid. sodišč proglašile za pravno močne in izvršne, ni bil še rešen, morajo vsi invalidi s takimi odločbami počakati na ustanovitve vrhovnega invalid. sodišča. Invalidski spisi, ki so zaostali v Beogradu, zaenkrat niso dosegljivi, dokler se vprašanje izročitve spisov po diplomatski poti ne reši.

Invalidski popusti na železnicah. Vojni invalidi in osebe, ki jih štiti bivša invalidska uredba, uživajo ugodnosti na železnicah. Invalidi sami imajo pravico do brezplačne vožnje po železnicah, kadar jih pokliče protezna delavnica na pregled ali kadar jih Visoki komisar napoti v zdravilišče. V vseh drugih primerih imajo navedene osebe pravico do polovične vožnine, če imajo železniško legitimacijo.

Zadružne vesti

Iz nabavljalne zadruge na Vodnikovem trgu 5. Kakor smo že zadnjih poročali, se bo po želji, izraženi na občnem zboru, odselej razdeljevalo blago stalno po abecednem redu članov. Mesca julija je oddajanje blaga določeno takole: dne 4. julija — A, B, C, D; dne 6. julija E, F, G; dne 7. julija — H, I, J; dne 8. julija — K; dne 9. julija — L, M, N; dne 10. julija O, P, R; dne 11. julija — S, S, T in dne 13. julija — U, V, Z in Z. Vsi člani naj zaradi predpisov o zavijanju in ker je dobava papirja omejena, prineso s seboj platnene ali papirne vrečice. Zlasti velja to za moko, riž in drugo slično blago.

Občni zbor Železn. gospodarske zadruge. Začetek junija je bil jubilejni X. letni občni zbor Železničarske gospodarske zadruge, ki se s kratko označuje kot »ZEGOZA«. Zborovanje je vodil predsednik g. Rafael Kampuš, ki je poročal o delovanju zadruge v minulem poslovnem letu. Zadruga se je odločila, da ustanovi lastno farmo angorskih kuncev. Po temeljitih pripravah je uredila to kuncjerejo na Muljavi pri Stični, kjer redi že okrog 80 plemenskih angorskih kuncev. Članom je zadruga v minulem letu priskrbela mnogo prvovrstne krme za rejo malih živali. Razdelila je tako nad 9 vagonov krmil med rejce. Zadruga je začela zbirati tudi kosti, da bo iz njih pridobivala kostno moko. Tudi glede predelave in uporabe živinske krvi, ki se pridobiva v mestni klavnici, skuša najti zadruga najugodnejše rešitev, kako uporabiti ta odpadki za prehrano malih živali. Za nakup krme za prihodnjo zimo bodo člani začeli zbirati sredstva že zdaj. Čisti prebitek lanskega gospodarstva zadruge znaša 14.226 L., ima pa zadruga tudi precejšnjo zalogo blaga. Odbor ima še velike načrte, ki jih bo pa mogel izvesti le ob najtesnejšem sode-

levanju članstva in s podporo premožnejših železničarskih ustanov. Zborovalci so poročilo odbornikov sprejeli z odobravanjem na znanje in soglasno vnovič izvolili dosedanje člane v odbor.

Obletnica smrti zaslužnega zadrugarja. Letos mine deset let, kar je umrl Charles Gide, priznani zadržni teoretik. Rodil se je leta 1847. v južni Franciji in se mnogo udeleževal v zadržniškem gibanju, ki mu je s svojimi mnogoštevilnimi spisi položil teoretsko znanstveno podlago. Leta 1922. je izšlo v Parizu njegovo poglavito delo »La Cooperation«, ki vsebuje Gideove poglavitne načelne misli o zadržništvu. To so predvsem naslednje ideje: 1. Pravična cena naj bo merilo vrednosti dela in potrebe. Dobitek in kakršen koli presežek vrednosti ne sme obremenjevati porabnika. 2. Zadržni gospodarski sestav naj se razvija stopnjema, po evoluciji, brez družbenopolitičnih borb. 3. Zadruga naj se ustanavlja najprej za nabavljanje potrebščin; ko se okrepe, naj pa nabavljajo skupno svoje potrebščine in se združujejo v močne zveze. Ko to dosežejo, naj prično s proizvodnjo vseh potrebščin, ki jih potrebuje porabnik. Po njegovih načelih naj nabavljalne zadruga omogočijo določitev pravičnih cen, kreditne pa preprečijo odušenje. Kmetijske nakupne in prodajne zadruga naj pa odpravijo vmesno posredovanje in nadrobno prodajanje, ki oškoduje posameznika. Gideovo naziranje je pokazalo pot, po kateri naj pravo zadržništvo brez boja izravna v človeški družbi vse neštevilne nasprotujoče si interese.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev z o. j. v Ljubljani, Verdijeva ulica 9 — v lastni hiši

Najstarejša kreditna zadruga drž. uslužbencev v ljubljanski pokrajini, ustanovljena l. 1874. Poštni čekovni račun št. 10.681 Tel. 3413. Daje le svojim članom posojila največ do 1.000 Lir po 7 % proti zaznambi na plačo na prvem mestu in poroštvo.

M. TIČAR

LJUBLJANA

za nakup pisarniških in šolskih potrebščin

Rabite pisarniške potrebščine, pisemski papir, svinčnike, nalivna peresa, avtomatične svinčnike, obrnite se do Učiteljske knjigarne v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

MANUFAKTURNA TRGOVINA

ABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 3

TELEFON 27-91

Priporoča svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog (pliš, tapestri itd). Puh, perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih tovarn.